

Programowanie Obiektowe

Laboratorium otwarte – opis zadań

Celem projektu jest implementacja prostego symulatora wirtualnego świata, który ma mieć charakter dwuwymiarowej tablicy o rozmiarach $N \times N$ (domyślnie 20×20). W świecie tym będą istniały proste formy życia o odmiennym zachowaniu. Każdy z organizmów zajmuje dokładnie jedno pole w tablicy, na każdym polu może znajdować się co najwyżej jeden organizm (w przypadku kolizji jeden z nich powinien zostać usunięty lub przesunięty).

Symulator ma mieć charakter turowy. W każdej turze wszystkie organizmy istniejące na świecie mają wykonać akcję stosowną do ich rodzaju. Część z nich będzie się poruszała (organizmy zwierzęce), część będzie nieruchoma (organizmy roślinne). W przypadku kolizji (jeden z organizmów znajdzie się na tym samym polu, co inny) jeden z organizmów zwycięża, zabijając (np. wilk) lub odganiając (np. żółw) konkurenta. Kolejność ruchów organizmów w turze zależy od ich inicjatywy. Pierwsze ruszają się zwierzęta posiadające najwyższą inicjatywę. W przypadku zwierząt o takiej samej inicjatywie o kolejności decyduje zasada starszeństwa (pierwszy rusza się dłużej żyjący). Zwycięstwo przy spotkaniu zależy od siły organizmu, choć będą od tej zasady wyjątki (patrz: Tabela 1). Przy równej sile zwycięża organizm, który zaatakował. Przy uruchomieniu programu na planszy powinno się pojawić po kilka sztuk przydzielonych studentowi zwierząt oraz roślin. Okno programu powinno zawierać pole, w którym wypisywane będą informacje o rezultatach walk, spożyciu roślin i innych zdarzeniach zachodzących w świecie.

W interfejsie aplikacji musi być przedstawione: imię, nazwisko oraz numer indeksu autora.

Poniższe uwagi nie obejmują wszystkich szczegółów i są jedynie wskazówkami do realizacji projektu zgodnie z regułami programowania obiektowego.

Należy utworzyć klasę **Świat** (Swiat) będącą kontenerem organizmów. Powinna zawierać m.in. metody:

- wykonajTurę()
- rysujSwiat()

pola:

- organizmy

Należy również utworzyć abstrakcyjną klasę **Organizm**.

podstawowe pola:

- siła
- inicjatywa
- położenie (x,y) (należy zwrócić uwagę aby uniknąć możliwej redundancji - skoro obiekt organizm zawiera informację o swoim położeniu- nie powinna być ona powielona w klasie świat).
- świat - referencja do świata w którym znajduje się organizm

podstawowe metody:

- akcja() → określa zachowanie organizmu w trakcie tury,
- kolizja() → określa zachowanie organizmu w trakcie kontaktu/zderzenia z innym organizmem,
- rysowanie() → powoduje narysowanie symbolicznej reprezentacji organizmu.

Klasa **Organizm** powinna być abstrakcyjna. Dziedziczyć po niej powinny dwie kolejne abstrakcyjne klasy: **Roślina** oraz **Zwierzę**.

W klasie **Zwierze** należy zaimplementować wspólne dla wszystkich/większości zwierząt zachowania, przede wszystkim:

- podstawową formę ruchu w metodzie akcja() → każde typowe zwierze w swojej turze

- przesuwa się na wybrane losowo, sąsiednie pole,
- rozmnażanie w ramach metody kolizja() → przy kolizji z organizmem tego samego gatunku nie dochodzi do walki, oba zwierzęta pozostają na swoich miejscach, koło nich pojawia się trzecie zwierze, tego samego gatunku.

Zaimplementuj 5 klas zwierząt (wilk, owca, jedno zwierze wymyślone przez Ciebie, 2 zwierzęta przydzielone na podstawie Twojego numeru indeksu lub inicjałów – patrz załącznik). Rodzaje zwierząt definiuje poniższa tabela.

Tabela 1. Spis zwierząt występujących w wirtualnym świecie.

<i>Id</i>	<i>zwierzę</i>	<i>siła</i>	<i>inicjatywa</i>	<i>specyfika metody akcja()</i>	<i>specyfika metody kolizja()</i>
1	wilk	9	5	brak	brak
2	owca	4	4	brak	brak
3	lis	3	7	Dobry węch: lis nigdy nie ruszy się na pole zajmowane przez organizm silniejszy niż on	brak
4	żmija	2	3	brak	Ginie przy kolizji z silniejszym przeciwnikiem, ale zatrzuwa i zabija swojego pogromcę.
5	żółw	2	1	W 75% przypadków nie zmienia swojego położenia.	Odpiera ataki zwierząt o sile <5. Napastnik musi wrócić na swoje poprzednie pole.
6	ślimak	1	1	W 90% przypadków nie zmienia swojego położenia.	Niewrażliwy na ataki zwierząt o sile <2. Ma 60% szans iż pozostanie niezauważony przez zwierzęta o sile >4. W obu przypadkach napastnik przesuwają się na inne niezajęte pole.
7	antylopa	4	4	Zasięg ruchu wynosi 2 pola.	50% szans na ucieczkę przed walką. Wówczas przesuwają się na niezajęte sąsiednie pole.
8	jeż	2	3	brak	Gdy ginie, tak mocno kaleczy swojego pogromcę, że ten nie może się ruszać przez kolejne dwie tury.
9	lew	11	7	brak	Król zwierząt: żadne zwierzę o sile < 5 nie ośmieli się wejść na pole zajmowane przez lwa
10	mysz	1	6	brak	Potrafi uciec napastnikowi na sąsiednie pole jeśli jest wolne. Nie działa gdy wrogiem jest żmija.
11	komar	1	1	+1 do inicjatywy i +1 do siły za każdego sąsiadującego komara	Jeśli zostanie pokonany, ma 50% szans na przeżycie (wraca na poprzednie pole).
12	Leniwiec	2	1	Nigdy nie przemieszcza się dwa razy pod rząd w kolejnych turach	brak

W klasie **Roślina** zaimplementuj wspólne dla wszystkich/większości roślin zachowania, przede wszystkim:

- symulacja rozprzestrzeniania się rośliny w metodzie `akcja()` → z pewnym prawdopodobieństwem każda z roślin może „zasiać” nową roślinę tego samego gatunku na losowym, sąsiednim polu.

Wszystkie rośliny mają zerową inicjatywę.

Zaimplementuj 3 klasy roślin (trawa oraz 2 rośliny przydzielone na podstawie Twojego numeru indeksu lub inicjałów – patrz załącznik). Rodzaje roślin definiuje poniższa tabela.

Tabela 2. Spis roślin występujących w wirtualnym świecie.

roślina	siła	specyfika metody <code>akcja()</code>	specyfika metody <code>kolizja()</code>
trawa	0	brak	brak
mlecz	0	Podjmuje trzy próby rozprzestrzeniania w jednej turze	brak
koka	0	brak	Zwierze, które zjadło tę roślinę w następnej kolejce ma dodatkowy ruch.
guarana	0	brak	Zwiększa siłę zwierzęcia, które zjadło tę roślinę, o 3.
wilcze jagody	0	brak	Zwierze, które zjadło tę roślinę, ginie.
cierń	2	Próby rozprzestrzeniania się zawsze kończą się sukcesem.	brak

Stwórz klasę **Świat** zawierającą dwuwymiarową tablicę wskaźników lub referencji (w zależności od stosowanego języka programowania) na obiekty klasy **Organizm**. Zaimplementuj przebieg tury, wywołując metody `akcja()` dla wszystkich organizmów oraz `kolizja()` dla organizmów na tym samym polu. Pamiętaj, że kolejność wywoływania metody **`akcja()`** zależy od inicjatywy (lub wieku, w przypadku równych wartości inicjatyw) organizmu.

Organizmy mają możliwość wpływania na stan świata. Dlatego istnieje konieczność przekazania metodom `akcja()` oraz `kolizja()` parametru określającego obiekt klasy **Świat**. Postaraj się, aby klasa **Świat** definiowała jako publiczne składowe tylko takie pola i metody, które są potrzebne pozostałym obiektom aplikacji do działania. Pozostałą funkcjonalność świata staraj się zawrzeć w składowych prywatnych.

Przykładowy wygląd aplikacji, którą należy zaimplementować (w wariantcie graficznym) przedstawia poniższa para rysunków.

Rysunek 1. Ilustracja zasady działania świata wirtualnego.

Projekt 1. C++

Wizualizację świata należy przeprowadzić w konsoli. Każdy organizm jest reprezentowany przez inny symbol ASCII. Naciśnięcie jednego z klawiszy powoduje przejście do kolejnej tury, wyczyszczenie konsoli i ponowne wypisanie odpowiednich symboli, reprezentujących zmieniony stan gry. Co najmniej jedna linia tekstu w konsoli przeznaczona jest na raportowanie wyników zdarzeń takich jak jedzenie lub wynik walki.

Punktacja:

3pkt. Implementacja świata gry i jego wizualizacji. Implementacja wszystkich przydzielonych gatunków zwierząt, bez rozmnażania. Implementacja wszystkich przydzielonych gatunków roślin, bez rozprzestrzeniania.

4 pkt. Jak wyżej + rozmnażanie się zwierząt i rozprzestrzenianie się roślin.

5 pkt. Implementacja możliwości zapisania do pliku i wczytania z pliku stanu wirtualnego świata.

Ponadto w implementacji należy wykorzystać cechy obiektowości wymienione w załączniku 2.

Projekt 2. Java

Stwórz aplikację analogiczną jak w języku C++. Tym razem wymagane jest użycie reprezentacji graficznej z wykorzystaniem biblioteki Swing. Funkcje aplikacji (takie jak przejście do kolejnej tury czy zapis i wczytanie stanu świata) realizuj przez komponenty biblioteki Swing, takie jak przyciski i elementy menu.

Punktacja:

3pkt. Implementacja świata gry i jego wizualizacji. Implementacja wszystkich przydzielonych gatunków zwierząt. Implementacja wszystkich przydzielonych gatunków roślin

4pkt. Implementacja możliwości zapisania do pliku i wczytania z pliku stanu wirtualnego świata.

5 pkt. Implementacja możliwości dodawania organizmów do świata gry. Naciśnięcie na wolne pole powinno dać możliwość dodania każdego z istniejących w świecie organizmów.

Ponadto w implementacji należy wykorzystać cechy obiektowości wymienione w załączniku 2.

Ponadto w implementacji należy wykorzystać cechy obiektowości wymienione w załączniku 2.

Załącznik 1. Sposób przydziału organizmów poszczególnym studentom.

Przydział zwierząt i roślin jest zdeterminowany numerem indeksu oraz inicjałami autora.

Przydział zwierząt jest realizowany w następujący sposób:

$$ID_1 = (X \bmod 5) + 3,$$

$$ID_2 = (Y \bmod 5) + 8$$

gdzie:

ID_1 – id (wg tabeli 1) pierwszego ze zwierząt

ID_2 – id (wg tabeli 1) drugiego ze zwierząt

X – przedostatnia cyfra numeru indeksu

Y – ostatnia cyfra numeru indeksu

if ($ID_1 \neq ID_2$) *then*

$ID_2 = [(Y+1) \bmod 5] + 8;$

end;

Przydział roślin jest uzależniony do inicjałów pochodzących od imienia i nazwiska autora wg następującej tabeli:

Tabela 3. Zasada przydziału roślin na podstawie inicjałów imienia i nazwiska autora.

Litery od A do D	mlecz
Litery od E do H	koka
Litery od I do M	guarana
Litery od N do P	wilcze jagody
Litery od R do Z	cierń

UWAGA!

Osoby posiadające inicjały składające się z takich samych liter powinny zaimplementować roślinę która wynika z ich inicjałów oraz następną w kolejności (lub poprzednią, jeżeli według algorytmu przypada im ostatnia roślina w tabeli).

Załącznik 2. Szczegółowy zakres wymagań technicznych w projekcie

Są to warunki konieczne do spełnienia w celu uzyskania konkretnej oceny - tj. brak któregoś z elementów wymaganych na 5pkt. spowoduje uzyskanie oceny niższej niż 5pkt. Podczas oddawania student powinien również potrafić wskazać i omówić w kodzie źródłowym miejsca w których występują wymienione dalej punkty i odpowiedzieć na związane z nimi pytania.

Klasy i obiekty

1. W projekcie należy użyć klas oraz wykorzystywać obiekty, nie jest dopuszczalne pisanie "luźnych" funkcji (poza funkcją main) **(konieczne na ≥ 3 pkt)**
2. Logiczny podział na przestrzenie nazw - każda przestrzeń nazw w oddzielnym module (pliku) **(konieczne na 3pkt)**
3. Co najmniej jedna klasa abstrakcyjna **(konieczne na ≥ 4 pkt)**
4. Metody które nie wykorzystują obiektu powinny być statyczne. Nie należy ich nadużywać. **(konieczne na ≥ 3 pkt)**

Hermetyzacja

1. Wszystkie pola klas powinny być prywatne lub chronione (protected) **(konieczne na ≥ 3 pkt)**
2. Wybrane klasy powinny mieć metody typu get i set dla składowych lub tylko get lub całkowity brak dostępu bezpośredniego **(konieczne na ≥ 4 pkt)**

Dziedziczenie

1. Przynajmniej 1 klasa bazowa po której dziedziczy bezpośrednio (w tym samym pokoleniu) kilka klas pochodnych **(konieczne na ≥ 3 pkt)**
2. Wielokrotne wykorzystanie kodu (kod w klasie bazowej używany przez obiekty klas pochodnych) **(konieczne na ≥ 3 pkt)**
3. Nadpisywanie metody klasy bazowej wraz z wywołaniem jej w implementacji klasy pochodnej **(konieczne na ≥ 4 pkt)**

Kompozycja

1. Klasa (kontener) zawierający zestaw obiektów innej klasy wg przykładowego schematu: **(konieczne na ≥ 3 pkt)**

```
class WirtualnySwiat {  
    [...]  
    Organizm * organizmy;  
    int iloscOrganizmow;  
    [...]  
}
```

2. Dla powyższego przykładu umożliwić co najmniej dodawanie i usuwanie obiektów z tablicy. **(konieczne na ≥ 5 pkt)**
3. Dla powyższego przykładu umożliwić transfer obiektu pomiędzy różnymi kontenerami bez tworzenia nowego obiektu **(konieczne na ≥ 5 pkt)**

Polimorfizm

1. Implementacja tablicy obiektów klasy macierzystej, w której będą przechowywane obiekty klas potomnych. Wywołanie tej samej metody na każdym polu tej tabeli **(konieczne na 3pkt)**

Inne wymagania

1. Stan wszystkich obiektów (w tym kontenerów) powinien wczytywać i zapisywać się do pliku **(konieczne na 5pkt)**
2. Implementacja własnych konstruktorów kopiujących implementujących kopiowanie jeśli zwykły konstruktor kopiujący -domyślny - nie wystarcza **(konieczne na ≥ 4 pkt)**
3. Zaimplementować i zademonstrować własne wyjątki **(konieczne na 5pkt)**
(w szczególności użycie try, catch, throw)

Styl programowania

1. Należy przestrzegać reguł związanych ze stylem programowania:

<http://geosoft.no/development/cppstyle.html> (konieczne na >=3pkt)

przede wszystkim:

- nazewnictwo zmiennych i typów
- wcięcia
- kolejność (public->protected->private)

Uzupełnienie

Przykład użycia szablonów i implementacji własnych wyjątków (do przeanalizowania):

```
#include "stdafx.h"
#include <iostream>
using namespace std;
//funkcja szablonowa
template<typename T>
int zapiszDoPlikuElegancko(T t, ostream& out)
{
    out << "\n*****\n";
    out << t;
    out << "\n*****\n";
    return 0;
}

class Pojazd {
    int x;
    int y;
    int vx;
    int vy;
public:
    void jedz(){
        x += vx;
        y += vy;
    }
};

class Kolo{
public:
    float srednica;
    bool przebite;
};

/* Główną zaletą poniższej klasy jest optymalizacja ilości kodu i uelastycznienie programu.
   Konkretne klasy są dynamicznie generowane na etapie kompilacji
   w każdym wariancie ilości kół jaki jest używany w programie.
   Powstaje więc faktycznie wiele klas każda idealnie dokrojona do ilości potrzebnych kół.
*/
template<const int ilosckol = 4>
class PojazdKolowy : public Pojazd
{
    Kolo k[ilosckol];
public:
    void print(){
        cout << ilosckol;
        return;
    }
};

class Wyjatek
{
public:
    const char * tekst;
    Wyjatek(const char * tx)
```

```

        {
            tekst = tx;
        }
};
template<typename T, const int max_rozmiar = 100>
class Wypisywacz
{
    T tablica[max_rozmiar];
    int i = 0;

public:
    void dodaj(T t){
        if (i >= max_rozmiar)
            throw Wyjatek("Nie mozna juz dodawac");
        tablica[i] = t;
        i++;
    }
    void wypisz_wszystkie()
    {
        cout << "Jestem wypisywaczem wszystkiego\n";
        for (int j = 0; j < i; j++)
            cout << tablica[j] << endl;
    }
};
int _tmain(int argc, _TCHAR* argv[])
{
    try
    {
        zapiszDoPlikuElegancko(10, cout);
        zapiszDoPlikuElegancko("dziesiec\n", cout);

        PojazdKolowy<> pk;
        pk.print();
        PojazdKolowy<10> pk10;
        pk10.print();
        PojazdKolowy<10> * pointer;
        pointer = &pk10;    //OK
        //pointer = &pk;    //Błąd to są inne typy

        Wypisywacz<int> wi;
        wi.dodaj(1);
        wi.dodaj(2);
        wi.wypisz_wszystkie();

        Wypisywacz<const char*, 2> wc;

        wc.dodaj("tekst");
        wc.dodaj("tekst inny");

        wc.wypisz_wszystkie();
        wc.dodaj("oj nie uda się");    //uwaga tu bedzie wyjatek
        wc.wypisz_wszystkie();    //tu nie dojdziemy
    }
    catch (Wyjatek& w){
        cout << "\nOj zlapany wyjatek\n" << w.tekst;
    }
    return 0;
}

```